

פרשת שופטים

רעיא מהימנא

(א) « שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך אשר יי' אלהיך נותן לך וגו'. בפקודא דא, מני שופטים ושוטרים. ועוד ב) כי אלהים שופט, כי: א מ', ב מניה יוד דחושבניה כ', ג בתר הכא, ד אלהים שופט, זה ישפיל ה היה, וזה ירים דא ו ר'ו.

(ב) פקודא בתר דא, לדון בסיף. לדון בחנק. לדון בדין סקילה. לדון בדין שריפה. לדון בסיף למאן. לסמאל. הה'ד, ג) כי רותה בשמים חרבי הנה על אדום תרד.

חלופי גרסאות

א י. ב ל"ג מניה. ג כתר. ד מוסיף כי אלקים. ה ה"א ה"א. ו ר' ו.

מסורת הזהר

(א) תקוני זהר בהשמטות ת"ה קמג. (ב) (תהלים עה) משפטים קמא צ"ע. (ג) (ישעיה לד) שמות קו צ"ע.

זה ישפיל וזה ירום

הסולם

מאמר

עשרים. ועם הכ' עצמה של המלה כי, הרי הוא בגי' מ'. ומ' יורה על קו ימין שהוא חסד. בתר הכא, לאחר מכאן שהקו ימין, המרומו בהמלה כי, שפט, אלקים שופט, שהוא הקו שמאל, שהקו ימין שה"ס כי, שופט העולם בחסד, והקו שמאל שה"ס אלקים שופט העולם בדין. ואחריהם בא קו האמצעי שנקרא זה, וז"ש, זה ישפיל ח"ה, שקו אמצעי הנקרא זה, משפיל את ח"ה שה"ס השמאל, והמלכות, שמשפיל שלא יאיר השמאל בה, אלא ממטה למעלה, דהיינו רק ב"ק. וזה ירום ו"ו, שמרים את קו ימין המאיר ב"א בחסדים, שהוא יאיר ממעלה למטה באורות דג"ר. (כמ"ש לעיל ב"א דף ט' ד"ה מחלוקת).

(ב) פקודא בתר דא וכו': המצוה שלאחר זו, הוא לדון בחרב, לדון בחנק, לדון בדין סקילה, לדון בדין שריפה. לדון בחרב, למי. ומשיב, לסמאל. ז"ש, כי רותה בשמים חרבי הנה על אדום תרד. דהיינו על סמאל, שהוא שרו של אדום.

חרב

מאמר זה ישפיל וזה ירום

(א) שופטים ושוטרים תתן וגו': במצוה זו צוה על שופטים ושוטרים. ועוד. כי אלקים שופט כי, מ', מניה יוד דחושבניה כ' לאחר מכאן, אלקים שופט, זה ישפיל ח"ה דהויה וזה ירום ו"ו דהויה.

פירוש. טוד המשפט הוא בג' קוין, בטוד כמותב בי תלתא כחדא הוינא. הרומזים על ג' קוין המשמשים כאחד. אשר קו הימין נוטה לחסד, ושופט העולם בחסד. וקו שמאל נוטה לדינים ושופט העולם בדין וקו האמצעי מכריע ביניהם, ומקיים הארת שניהם, אלא שמשפיל את הארת השמאל שלא יאיר אלא ממטה למעלה (כנ"ל ב"א דף ט' ד"ה מחלוקת) ואז אין בו דינים, ומרים הארת הימין שיאיר ממעלה למטה, שה"ס אור ג"ר. כמ"ש שם.

וזה אמרו. ועוד. דהיינו בדרך סוד. כי אלקים שופט, כי, מ', שהמלה כי בגי' מ', כי מניה יוד דחושבניה כ', כי ה' של המלה כי, במילואה, דהיינו יוד, הוא בגי'

(דפו"י דף רע"ד ע"ב)

(ג) חרב דקב"ה, י' רישא דחרבא. ו' גופא דחרבא. ה"א ה"א, תרין פיפיות דילה. צדק צדק תרדוף, ז חתכין תרין דינין, ח דינא מפי ב"ד דלעילא, ודינא מפי ב"ד דלתתא. ומהכא אשתמודע, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שנתן לו רשות מלמעלה.

(ד) נרתקא דחרבא אדני. תמן אשתכח דינא. בק"ש יודו. חרבא דקב"ה, עלה אתמר (ז) רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם. בצדיק חי עלמין, כליל ח"י ברכאן, דביה אדני שפתי תפתח, ופי ביה עאל חרבא בנרתיקה, (ח) וחמת המלך שככה, ומתחברין תרין שמהן יאהדונהי.

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

(ז) (תהלים קמט) ב"א רלט צ"ז. (ח) (אסתר ז) גשא צ צ"צ.

ז חתכין. ח ל"ג דינא.

מאמר

הסולם

ד' מיתות לסמאל

הפה שבבינה ישפיע לפה של המלכות באפן אשר הי' שהיא ראש הכל משפיעה אל ח' ראשונה, ומהן מקבלת ה' שהיא גוף ועיקר החרב, משפיעה לח' אחרונה, ואז נשלמת המציאות של החרב. וז"ש, צדק צדק תרדוף שב' פיות החרב נקראים צדק צדק, וב' פיות החרב האלו, חתכין תרין דינין, בבת אחת, דינא מפי ב"ד דלעילא, דהיינו בינה. ודינא מפי ב"ד דלתתא, דהיינו מלכות. וז"ש ומהכא אשתמודע אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, דהיינו על פי דין של ב"ד של מטה. עד שנתן לו רשות מלמעלה, דהיינו ע"י ב"ד של מעלה, שהוא בינה. כי כל המוחין שבמלכות, מקובלים מן הבינה, ואין למלכות מבהינת עצמה כלום.

(ד) נרתקא דחרבא אדני וכו': הנרתק של החרב, דהיינו הכלי שטומנים בו החרב, הוא השם אדני. שם, באדני, נמצאות אותיות דין, כי באדני יש אותיות א' דין, בקריאת שמע, ה"ס הוי"ה, שהוא חרבו של הקב"ה, כנ"ל בדבור הסמוך. עליה נאמר רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם, כמ"ש לעיל. בצדיק ח"י העולמים כלולות שמונה עשרה ברכות, כלומר שע"י הצדיק, שהוא יסוד דו"א נעשה זוג ד"א ומלכות גדולות, שה"ס שמונה עשרה ברכות, שבתפלת הפומדה, דביה אדני שפתי תפתח, ופי, שהיטוד פותח את המלכות שנקראת אדני. ובו, ביסוד, נכנסת החרב בנרתיקה, שה"ס זוג הוי"ה, באדני, שנעשה ע"י היסוד וחמת המלך שככה. כי כבר נתבערו הקליפות ביחוד דקריאת שמע, ועתה בתפלת העמידה

(ג) חרב דקב"ה י' וכו': החרב של הקב"ה י' של הוי"ה, היא ראש החרב. ה' של הוי"ה היא גוף החרב. ה' ה' של הוי"ה, הן פיות של החרב, שהם סוד צדק צדק תרדוף, שחוטכים שני דינים, דין מפי בית דין שלמעלה, ודין מפי בית דין שלמטה. ומכאן נודע, שאין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שניתן לו רשות מלמעלה.

פירוש. המוחין דו"א המתגלים ביחוד קריאת שמע, מכונים חרב שעל ידיה נשמדת הסטרא אחרא. כלהלן. ועיקר גילוי המוחין ההם, הוא ע"י התחברות המלכות בבינה, שאז מקבלת המלכות כלים דבינה בסוד אמא אוזיפת לברתא מאנהא (כנ"ל בהקדמת ספר הזהר אות י"ז) ולולא זה לא היו ז"א ומלכות ראויים למוחין כלל (כנ"ל ב"א דף ד' ד"ה וכבר). וע"כ יש לבינה ומלכות אותה צורת אות. דהיינו ח' כי הן אותם המוחין. ולפיכך הן בצורה אחת בפי החרב, אלא שנבחנות לב' פיות, כמו בשם שהן ב' ההין.

וז"ש, י' רישא דחרבא, שה"ס החכמה והיא י' דהוי"ה שהיא ראש הכל, המשפיע המוחין אל ח' עליונה, שהיא בינה. אמנם כשהמוחין ב"ה, אינם יכולים להשמיד ה"ס"א, כי ה"ס"א אינו נאחו בהם, אלא בוי"ה, וע"כ רק ו"ה יכולים להשמיד ה"ס"א. וז"ש ו' גופא דחרבא, כי ז"א שה"ס ו' דהוי"ה הוא עיקר החרב המשמיד ה"ס"א. ח' ה', תרין פיפיות דילה, שע"י השואת הצורה שלהן באים המוחין לכלל גילוי כנ"ל, ולפיכך אינו מספיק פה אחד, אלא צריכים דוקא לב' פיות, שסוד (דפו"י דף רע"ד ע"ב)

ה) לדון בחנק. זרקא, תמן קו, י' כריכא ביה, וקו, ו' דאתפשטא מניה. ביה תפיס לסמאל, ו' וישאוהו במוט בשנים. מאי ט' מוט דההוא רשע. אדם דאיהו יו"ד היא וא"ו ה"א, מ"ה, וד' אתוון ידוד, הרי תשעה וארבעים, כחושבן תשעה וארבעים אתוון, דאינון בשית תיבין דיחודא עלאה, ובשית תיבין דיחודא תתאה, דאינון ו' ו', והאי וישאוהו במוט בשנים, בפרודא מנייהו, בלא א' באמצע ו', דלית יחודא לסטרא אחרא, אלא וישאוהו במוט בשנים, סמאל ובת זוגיה, עולם הנפרדים.

ו) בחבל דיחנק בה, אחידן ה"א ה"א, בה' אצבעאן כ' דיד ימינא, ובה' כ' דיד שמאלא. ו' חבל. י' חניקא דלהון. שמא דיוד'ד, מיתה לסמאל ונחש, וחיים לישראל. ובג"ד ז' ראו עתה כי אנ"י אני הוא ואין אלהים עמדי אני אמית לאלהים אחרים בשמי, ולכל דלא הימנו בי. ואחיה לאינון ט' דהימנין ונטרין פקודין דילי.

ז) לדון בסקילה לסמאל, באבן דאיהי יו"ד, נ' זריק לה לגביה, בחמש אצבעאן דאינון ה', ובקנה דדרועא דאיהו ו', ובכתף דתמן ה'. וזריק ט' לה לגביה מחשבה, דאיהו שמא מפרש יו"ד ה"א וא"ו ה"א.

ח) לדון בשרפה לסמאל. עצים לאדלקא בהון נורא. זכאה איהו גופא

חלופי גרסאות

ט טעמא; מ"ט. י' ל"ג בשנים. כ' דימינא ול"ג דיד. ל' דשמאלא ול"ג דיד. מ' מוסיף דהימנין בי. נ' ל"ג וזריק לה; י' זריק לה; מוסיף וזריק לה צדיק. ט' ל"ג לה.

מסורת הזהר

ו) (במדבר יג) משפטים קכא אות שפד פנחס אות תמו צ"ג. ז' (דברים לב) ב"א קנ צ"ד.

ד' מיתות לסמאל

הו' היא חבל. הי' החניקה שלהם של סמאל ונחש. השם הויה, הוא מיתה לסמאל ונחש, וחיים לישראל. ומשום זה כתוב, ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלקים עמדי אני אמית לאלהים אחרים בשמי, ולכל שאינם מאמינים בי. ואחיה לאלו המאמינים בי ושומרים מצוותי.

ז) לדון בסקילה לסמאל, הוא באבן שהיא י', וזריק אותה אליו בחמש אצבעות שהן ה', ובקנה הזרוע, שהוא ו', ובכתף, ששם ח', והמחשבה וזרקת את האבן אליו, שהיא שם המפורש, יוד הא ואו הא.

ח) לדון בשרפה לסמאל וכו': לדון בשרפה לסמאל, על ידי עצים להדליק בהם אש. אשרי הוא הגוף שהוא עץ, והאברים שלו הם עצים, שישרוף בהם אש, שהוא גר מצוה, בכל אבר, לשרוף את סמאל על ידי השכינה העליונה, שהיא בינה, בעץ שהוא תפארת

הסולם

מאמר

העמידה אין עוד אחיזה להן ונשקט הכעס, ומתחברים ב' השמות יאחדונה"ל, שהוא שילוב ב' שמות, הויה אדני'.

ה) לדון בחנק זרקא וכו': המצוה לדון בחנק, בהטעם זרקא, יש שם קו, וי' כרוכה עליו, וקו, הוא ו' שנתפשטה מן הי'. בו בו, תופש את סמאל. בסו"ה, וישאוהו במוט בשנים. מהו מוט של אותו רשע סמאל. ומשיב, אדם שהוא יוד הא ואו הא שבג"ד מ"ה, ועם ד' אותיות הויה, הרי מ"ט, כחשבון מ"ט אותיות שהן בו' מלים של יחוד העליון, שהוא שמע ישראל, ובו' מלים של יחוד התחתון, שהוא בטכמל"ו. שהן ו' ו'. וזה הוא וישאוהו במוט בשנים, בפרוד מהן, בלא א' שבאמצע ו', כי אין יחוד לסטרא אחרא, אלא וישאוהו במוט בשנים, סמאל ובת זוגו עולם הנפרדים.

ו) בחבל דיחנק בה וכו': בחבל שיחנק בו את סמאל, אחזות הא הא, דהיינו בח' אצבעות דיד ימין, ובה' אצבעות דיד שמאל.

(דפרי"ד דף רע"ד ע"ב)

דאיהו עץ, ואברים דיליה עצים, לאוקדא בהון אשא, דאיהו נר מצוה, בכל אבר, לאוקדא לסמאל, בשכינתא עלאה, בעץ דאיהו תפארת, ובכל עצים דאחידן ביה, דבזמנא דאש של גבוה פ נחית. הוה, על גבי עצים דקרנא, והזר הקרב יומת, דאתוקד ביה, ההי"ד ט) והאש על המזבח תוקד בו. זכאה צ איהו מאן דאחיד באילנא דחיי, בגופיה, באברים דיליה, נר כל ענפא וענפא נר מצוה ברמ"ח פקודין דיליה.

ט) כד אחידן ביה תרוויהו, יתקיים י וירא והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אוכל. וסמאל ונחש וכל ממנן דיליה, דאינון קוצין, פ אתוקדו. וענפין דסנה, ואיבא דיליה, ועלין דיליה, לא אתוקדו. דא אחזי ליה קב"ה. י) אמר בוצינא קדישא, ודאי ישראל אינון עצים יבשים באורייתא,

מסורת הוזהר

חלופי גרסאות

ח) (במדבר א) ב"א רעד צ"א. ט) ויקרא ו'. י) (שמות ז) וירא קט צ"ד. ע אתר. פ הוה נחית. צ ל"ג איהו. ק ל"ג אתוקדו עד אתוקדו.

מאמר

הסולם

ד' מיתות לסמאל

לקבלת אור, ובאפן זה, לא היה קיום לזו"ן ולכל העולמות הנמשכים מהם ע"כ בכדי שהעולם יוכל להתקיים, העלה המאציל את המלכות לבינה, ונעשית אחת עם הבינה, ואז נעשו זו"ן ראויים למוחי, (כמ"ש לעיל ב"א דף ד' ד"ה וכבר ע"ש). וכל זה, אם התחתונים הולכים בדרך הישר. אבל אם התחתונים חוטאים, יש רשות לסטרא אחרא להתדבק בזו"ן ולגלות בחינת המלכות דצמצום א' שיש בכלים דזו"ן, ואז מסתלקים כל האורות. וכל זמן שהס"א דבוקה במלכות זו ויונקת ממקום החסרון הזה שבזו"ן, אז אין תקוה שזו"ן יוכלו לקבל מוחין להשפיע אל העולמות. ולפיכך אין שום עצה אלא להמית את הסטרא אחרא זו שנתדבקה בזו"ן. ואז אפשר לזו"ן להשפיע שוב חיים אל העולמות. ושני אלה באים כאחד כי עם תקון זו"ן שימשיכו החיים, מתים הס"א (כמ"ש באות ו') שמא דהויה, מיתה לסמאל. שבהתקן שם הויה, דהיינו המוחין דזו"ן, מתים הס"א שהיו אחוים במקום החסרון שלהם. אמנם להמית הס"א ולהמשיך החיים אל זו"ן והעולמות, אי אפשר עד שימיתו אותו, בד' מיתות. סקילה, שרפה, הרג, וחנק. כי אינו מתבטל לגמרי עד שיעברו עליו ד' מיתות אלו. והענין הוא, כי כדי להתחזק המוחין לקדמותם בשלמות, צריכים ד' מיני תקונים. תקון הא' הוא להפרידו מדבקות המלכות דצמצום א', כי כל זמן שהס"א דבוק שם אין לחשוב אפילו מבחינת תקון. זה עושים בסוד מוקש שמשמים לו (כנ"ל וארא אות ק"ט) כי מעלים את המלכות לבינה, ומקבלת

תפארת, ובכל עצים דהיינו הספירות, האחוזים בח"ת. כי בעת שאש של גבוה יורדת על העצים של הקרבן, והזר הקרב יומת, כי גשרף בה, באש, ז"ש והאש על המזבח תוקד בו. אשרי הוא מי שאחזו בעץ החיים, שהוא ז"א, בגופו, ובאברים שלו, שהוא נר, כל ענף וענף הוא נר מצוה ברמ"ח מצות שלו. שהס כנגד רמ"ח אברים, דהיינו נר מצוה על כל אבר. ט) כד אחידן ביה וכי: כששניהם דהיינו עץ החיים ונר מצוה, שהם ז"א ומלכות, אחוזים בו, באותו האדם, יתקיים, וירא והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אוכל דהיינו האדם, וסמאל ונחש וכל הממונים שלו האחוזים בגוף האדם, שהם קוצים, יהיו נשרפים, והענפים של הסנה, והפירות שלו, והעלים שלו, אינם נשרפים. זה הראה הקב"ה למשה.

י) אמר בוצינא קדישא וכי: אמר המאור הקדוש שהוא ר"ש. לרעיא מהימנא, ודאי ישראל הם עצים יבשים בתורה כי משום שאחוזים באש של הדיוט אינם ראויים שיעשה להם נס. ומיד שאתה יורד עליהם בתורה, בשבילך יורד עליהם עץ החיים, שהוא ז"א, ומצוה, שהיא מלכות, שהיא נר ה', ואוחזת בהם והם יחיו. ואומות העולם עכ"ם, יהיו נשרפים בנר ההוא. וזה שאמר הנביא אל תירא עבדי יעקב אל תחת ישראל כי אתך אני וגו'.

ביאור המאמר. כבר ידעת שזו"ן מצד אצילות אינם ראויים למוחי, משום שמלכות דצמצום א' רובצת עליהם שאינה ראויה (דפ"י דף רע"ד ע"ב)

בגין דאחידו באש דהדיוט, לאו אינון כדקא חזי, למעבד בהון ניסא, מיד

מאמר הסולם ד' מיתות לסמאל

הוא בו"א, וכשמתיחדים שניהם נעשו ז"א ומלכות לאחד, וכן הארת החכמה והארת החסדים נעשו לאחד, ואז נחנקת הס"א לגמרי, שלא נשאר לה מקום ריקן וחסרון בקדושה להאחו בו. ותקון זה נקרא מיתת חניקה, כי הס"א נחנקת מחוסר נשימה מן הקדושה, ועוברת מן העולם, אלא אם התחנתנים יחזרו לסורם יחיו שוב את הס"א ע"י עונותיהם. והנה נתבארו סוד ד' מיתות, סקילה שריפה הרג וחנק, שאין הס"א עובר מן העולם, טרם שיצברו עליו ד' מיתות אלו.

וה"ש (באות ז') לדון בסקילה לסמאל באבן דאיהי י', שהסקילה ה"ס י' דהויה, והאבן היא מלכות שנקראת אבן, וע"י שזורקים את האבן, עד מקום ה' דהויה, ה' דהויה סוקלת את הס"א, והוא נפרד מן הקדושה כנ"ל. וגם המלכות נעלמת לבינה בסוד ה'י, נקראת ג"כ, י' שנכנסה באור הבינה ונעשה האור לאויר (כנ"ל ב"א דף מ"ד ד"ה בקט). וסוד ה'י דהויה היא א"א ואו"א, כי המלכות עולה עד הבינה שבראש דא"א, ובינה ותרי"ם דראש א"א יוצאים מחמת זה מראש דא"א לבחינת חג"ת דא"א, שנקראים ידים, ואח"כ שמורידים המלכות מן הבינה, ובינה ותרי"ם דראש א"א חוזרים לראש, מעלים גם כן, התחתון שלהם, שהוא התג"ת דא"א אל מדרגת ראש דא"א, ונעשו חב"ד דא"א. שז"ס שאו ידיכם קדש, כי בזה נושאים הידים מבחינת גוף לבחינת ראש, ולולא עלית המלכות לראש א"א, לא היו חג"ת דא"א ראויים לאור להיותם בחינת ז"א דא"א, שהוא התכללות מו"א דאצילות, ולפיכך נבחן שידים אלו זורקות האבן לראש הס"א, וסוקלות אותו, כי ע"י המוחין שמקבלים נסקל הס"א (כנ"ל באות ו') שמא דהויה מיתה לסמאל ונחש וחיים לישראל.

וה"ש (באות ז') זריק לה לגביה בחמש אצבעין דאינון ח', ובקנה דדרועא דאיהו י', ובכתף דתמן ה'. כי כשעולות הידים לראש א"א, נעשה בכל יד ע"ס, חב"ד חג"ת, נהי"מ שהאצבעות, נעשו חב"ד, והי"ס ה' דהויה, וקנה הזרוע, נעשה חג"ת, שהי"ס ו' דהויה, והקבורת המחוברת לכתף, נעשית נהי"מ שבהם המלכות, שהי"ס ה' אחרונה דהויה, וכל ע"ס אלו יצאו בסבת עלית המלכות לבינה דא"א וירידתה, ע"כ נבחן שהם זורקים האבן על ראש הס"א וסוקלים אותו, וה"ש, שה' י' ח' שביד, הם הזורקים את האבן, ונודע, שידים

ומקבלת הבינה דינים דמלכות ואז נמשך גם הס"א לינק מן החסרון שבבינה, ועוזב את החסרון שבמלכות והוא נפרד ממנה, כי כל תקות הס"א הוא להאחו במדרגות עליונות, וכיון שהס"א נתדבקה בחסרון הבינה, אז מורידים המלכות מן הבינה, הבינה חוזרת לשלמותה, והס"א נפרדת גם מאחיזת הבינה, ותקון זה נקרא זרקא, כי זורקים המלכות למעלה שתתדבק בבינה, וכן נבחן למיתת סקילה. כי המלכות מכונה אבן, וזריקתה למעלה להדבק בבינה, נופל כוחה על ראש הס"א, כי ע"י זה הוא נפרד מן המלכות דצמצום א', שלולא זה אין מציאות לשום תקון.

תקון ה'ב' הוא, כי אחר ירידת המלכות מן הבינה, יוצא בה קו השמאל, ושוב נאחו הס"א בהארה זו דשמאל למשוך אותה ממעלה למטה שבזה שוב סותם את האורות, והשמאל אינו יכול להדבק עם הימין, ונעשית מחלוקת ביניהם (כנ"ל אד"ר אות רי"ד) ובוזה הוא מחטיא את התחנתנים, בסו"ה יעלו שמים ירדו תהומות, כמ"ש שם, וכדי לגרשו משם יורד מקו שמאל דבינה אש שורפת, שלא יוכל הס"א לקרב לינק משם, בסוד והור הקרב יומת, ותקון זה נקרא מיתת שרפה לס"א. אמנם עוד אינו מספיק, שהשמאל יתיחד עם הימין, ויפתחו האורות, אלא שמספיק להפריד הס"א שלא יוכל לינק משמאל, מחמת שהוא אש שורפת.

תיקון ג', וכדי לפתוח האורות, צריכים לתקון דקו אמצעי, שהוא ימעט את הג"ר דשמאל, שאו נכנע השמאל ומתיחד עם הימין, וכיון שקו אמצעי ממעט את ג"ר דשמאל נהרגת הס"א, שכל חיותה היא מדביקות בשמאל, שז"ס רותה בשמים חרבי, כי המסך דחירק, שהי"ס החרב הממעטת ג"ר דשמאל, הנה עיקר פעולתה היא בשמים, שהי"ס קו אמצעי, למעלה, אבל לבסוף על אדום תרד, שבחרב הוה נהרגת הס"א כי נחרבה יניקתה, ותקון זה נקרא מיתת חרב, שהס"א נהרגת בחרב, שהוא ע"י קו האמצעי, אמנם עוד לא נשלם בזה ביטול הס"א לגמרי, כי אין הס"א מתבטלת לגמרי אלא בהארת חכמה, וכיון שמדרך קו האמצעי, שהוא ז"א, להמשיך רק חסדים, ע"כ עוד נשאר איזה כח לס"א, כי יש לו עוד מקום חסרון להתאחו בו.

תקון ד', וכדי להחניק את הס"א לגמרי צריכים ליחוד ז"א ומלכות, כי מקום גילוי החכמה הוא במלכות, ומקום גילוי החסדים (דטו"י דף רע"ד ע"ב)

דאנת ר נחיתת עליהו באורייתא, בגינך נחת עליהו אילנא דחיי, ומצה

חלופי גרסאות

ר נחתת.

ד' מיתות לסמאל

הסולם

מאמר

הג'ר דשמאל בשמים, ושם השמאל מתגדל על ידי זה, כי נתחבר בחסדים דימין, ומאיר בהארה גדולה, אבל הראש דס"א, נכרת מחמת מיעוט הג'ר הללו, וז"ש, הנה על אדום תרד. שהוא סמאל שרו של אדום. וז"ש, (באות ג') חרב דקב"ה, ו' רישא דחרבא, ו' גופא דחרבא, הא הא תרין ספיות דילה, הי' היא שורש החרב, כי הי' היא שורש הכל. אבל גוף החרב הוא הו', שהיא ז"א, קו האמצעי, שהוא הפועל וממעט את ג'ר דשמאל כדי ליחדו עם הימין. אמנם הוא ממעט בכח המסך דחירק, בב' פעולות, מתחילה בכח המלכות, ואח"כ בכח המלכות הממותקת בבינה (כנ"ל לך דף י"ג ד"ה ונתבאר) וז"ס ב' פיות החרב, שבהם כורת וממעט את הג'ר דשמאל, שהם ה' עלאה, דהיינו, מלכות הממותקת בח' עלאה, וה' תתאה, דהיינו המלכות עצמה. וז"ש צדק צדק תרדוף, חתכין תרין דינין דהיינו ב' כחות המיעוט, דינא מפוי ב"ד דלעילא, שה"ס בינה, דינא מפוי ב"ד דלתתא, שה"ס מלכות. ומחכא אשתמוע אין אדם נוקף וכו', כלומר, שהמלכות אינה ממעטת הג'ר מכחה עצמה אלא מכח הבינה. כי אחר שנמתקה בבינה, אינה פועלת עוד כלום מכחה עצמה, כי בחינתה עצמה נגגות. וז"ש (באות ד') נרתקא דחרבא אדני תמן אשתכח דינא, שאע"פ שאמרנו ה' הי' ב' פיות שלה, אין הפירוש בוזוג הויה אדני אלא בבחינת הויה, מטרים שנזדווג עם אדני, כי אז נמצאים הדינים בבחינת מלחמה עם הס"א והדינים שבב' ההין הם חותכים הראש דס"א כנ"ל. אבל בשם אדני תמן אשתכח דינא, דהיינו שהדין שבמלכות נתעלה ונמתק כל כך עד שנעשה שם קדוש אדני, כי השם אדני הוא אותיות א' דין. ולפיכך נבחן שהוא נרתק להויה, כלומר שהווג הויה אדני הוא אחר שכלו כל המלחמות, והחרב המרומזת בהויה נכנסת לנדנה, כי אין עוד קליפות ללחום עמהם. וז"ש, בק"ש הויה חרבא דקב"ה, שהיחוד שבקריאת שמע הוא בבחינת חרבו של הקב"ה לכרות ראש הס"א, כי בק"ש אין עוד היחוד בשלמות בבחינת ג'ר, מחמת שיש עוד מלחמות עם הס"א לכרות ראשו בחרב, וכן לחנוק אותו עם יחוד התחתון שבבשכמל"ו, כלהלן, אבל ביחוד הויה אדני שבתפילה

שידים דא"א, נעשו מוחין לז"א, וז"ש, וזריק לה לגביה כחשבה, דאיהו שמא מפרש, יוד הא ואו הא, כי הידים דא"א נעשו מחשבה, לז"א, שה"ס המוחין המרומזים בהויה במילוי אלפין, הנקרא שם המפורש. שהם הסוקלים את הס"א, בסוד, שמא דהויה מיתה לסמאל. כנ"ל. והנה נתבאר תקון האי' שהוא מיתת סקילה לס"א. שבאה מן הי' דהויה, מכח עלית המלכות לבינה של י' הוה, וירידתה משם. ועתה מבאר ענין מיתת השרפה הבאה מן ה' דהויה.

וז"ש (באות ח') לרון כשרפה לסמאל וכו' לאוקרא לסמאל בשכינתא עלאה בעץ דאיהו תפארת וכו'. כי אחר שירדה המלכות מן הבינה דא"א, היא יורדת מבינה שבכל המדרגות, ואז יוצא בבינה, שה"ס ישו"ת, קו שמאל שהוא לוחט עם רוב הדינים שבו, שהוא אש שורפת, כדי להפריד הס"א, שלא תמשיך החכמה ממנו ממעלה למטה. ועיקר פעולתו לשרוף את הס"א נעשה כשהקו האמצעי ממשיך הדינים ההם למקומו (כנ"ל פקודי אות שע"ו) וז"ש, לאוקרא לסמאל בשכינתא עלאה, שהיא בינה, שבקו שמאל שלה אש שורפת, בעץ דאיהו תפארת וכו', שפעולת השריפה היא בעת שהאש נאחו בקו האמצעי שנקרא תפארת, ואז הוא שורף הס"א. וז"ש, דבוזנא דאש של גבוה, דהיינו האש דקו שמאל דבינה, נחית ע"ג עצים דקרבנא, ששם מקום גילוי של הדינים ההם, אז והור הקרב יומת, שהס"א הקרב לינק מקו שמאל תיכף ישרף ויומת. והנה נתבאר ענין תקון הב', שהוא מיתת שרפה הבאה מן ה' דהויה, דהיינו מקו שמאל דישו"ת. ועתה מבאר ענין מיתת ההרג, הבאה מן ו' דהויה, שהיא קו האמצעי.

וז"ש (באות ב') לרון כפייה למאן לסמאל, הה"ד, כי רותה בשמים חרבי הנה על אדום תרד, שהוא בעת שקו האמצעי מיחד ימין ושמאל, שלא יוכל ליחדם זולת ע"י שממעט הג'ר דקו שמאל (כנ"ל לך דף י"ג ד"ה ונתבאר) שמייעוט הוה נעשה בשמים. אמנם הס"א נהרגת מחמתו מחמת שכל חיותו הוא מג'ר דשמאל אלו, ונחשב כמו שנחתך ראשו דס"א, כי הג'ר נקראת ראש. וזוה"ק רותה בשמים חרבי, כי המסך דחירק מעביר

(דפוי דף רע"ד ע"ב)

דאיהו נר יי ואחידת בהון ויהון חיין. ואומין עכרם דעלמא, אתוקדן בההוא נר, והאי איהו דאמר נביא, ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל כי אתך אני וגו'. ש

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

ש בדפריי כתבו ארבעים יכנו גוי ר"פ ב.

כ (ירמיה מו) ויחי רס צ"ג.

ד מיתות לסמאל

הסולם

מאמר

המרמו על המוחין דז"א, וד' אתוןן הויה, פשוטה בלי מלוי, הרומות על המלכות, שהם ביחד מ"ט, כחושבן מ"ט אתוןן דאינון בשית תיבין דיהודא עלאה, שבק"ש, שהוא יחוד ז"א, ובשית תיבין דיהודא תתאה, שבבשכמל"ו, שהוא יחוד המלכות, דאינון ו' ו', הרומות על חג"ת נה"י דז"א, ועל חג"ת נה"י דמלכות, והאי הוא וישאוהו במוט, שסמאל היה נאחו או במ"ט אותיות שביחוד ז"א ויחוד המלכות, בשנים, בפרודא מנייהו, בשנים, פירושו בבי' ויין שבז"א ושבמלכות, שהם היו או בפרוד מן המוחין האלו, מחמת אחיות סמאל, וז"ש, בלא א' באמצע ו"ו, כי הא' שבאמצע ואו יורה על המוחין ועל היחוד של ו' מלים דק"ש, עם ו' מלים דבשכמל"ו, וכיון שסמאל נאחו במוט, שהם המוחין דז"א ומלכות, ע"כ היו אלו ב' ויין בפרוד, כי סמאל ובת זוגיה עולם הנפרדים, כי הם, בכל מקום אחיותם, עושים פירוד בין ז"א ומלכות, ועל זה רמוז בשנים, שז"א ומלכות היו שנים בלי יחוד, מחמת אחיות ס"א. אבל ואו עם א', יורה על המוחין דז"א שמקבל מבינה, אשר או הוא יחיד ימין ושמאל, ועושה יחוד עליון בק"ש ויחוד תחתון בבשכמל"ו, כמ"ש לעיל (ואתחנן אות ס"ו) ואו הוא, היא חבל לחנוק בו את סמאל, וז"ש (באות ו) בחבל ריחנק בה אחידן ה"א ה"א, בה' אצבען דיד ימינא ובה' דיד שמאלא, כי הוא, מיחדת ב' ההין דהויה, שהן בינה ומלכות שיאירו זו בזו, ע"י זה שמיחד ב' הידים שהם ימין ושמאל, ואו נעשה ב' יחודין דק"ש, שבהם נחנק הס"א, וז"ש ו' חבל, ו' חניקה דלהון, שהו' ה"ס החבל הפועל החניקה ע"י ב' היחודין, והחניקה עצמה ה"ס ו' הכרוכה על הו' דורקא, כי זולתה לא היו נמשכים המוחין, כנ"ל.

וז"ש (באות ו) שמא דהויה מיתה לסמאל ונחש, וחיים לישראל, דהיינו המוחין הנמשכים בסוד ד' אותיות הויה ובהויה במילוי אלפין הנ"ל, הוא מיתה לסמאל, כי בזה נפסק כל חיותו, וחיים לישראל, כי החיים של ישראל ממימים

שבתפילה, כבר כלו כל המלחמות, והחרב, שה"ס הויה, שי' ראש החרב, וו' גוף החרב, וה' ח' ב' פיפיות שלה, כנ"ל, אותה החרב נכנסת לנרתיקה שהוא השם אדנ"י, שז"ס היחוד הויה אדני שבתפלת שמונה עשרה, שאין צריכים יותר לכלי מלחמה, וז"ש בצדיק ח"י עלמין, שהוא יסוד דז"א, כליל ח"י ברכאן, שהוא בזווג דתפלת שמונה עשרה ברכות, דביה, אדני שפתי תפתח, ופי, ביה עאל חרבא בנרתיקה, כי כמו שהחרב יש לה ב' פיות מטעם הדין של בינה ומלכות, כן בדין המתוק של אדני יש כנגדם ב' פיות דבינה ומלכות, להכניס בהם ב' פיות החרב, שז"ס אדני שפתי תפתח, שהוא פה אחד ופי יגיד היא פה השני, ואו וחמת המלך שככה, כי כלו כל המלחמות, ומתחברין תרין שמהן יאהדוניה, והנה נתבאר מיתת הרג, בחרב, ועתה מבאר מיתת חנק.

וז"ש (באות ה) זרקא תמן קו ו' בריכא ביה, זרקא ה"ס זריקת המלכות לבינה, כנ"ל במיתת סקילה, ואומר תמן קו, שקו האמצעי המיוחד ימין ושאל משמש ג"כ בזרקא הוה, כי המסך דחיק שבו הוא ג"כ מכה המלכות דמפתחא, (כנ"ל לך דף י"ג ד"ה ונתבאר) שה"ס זריקת המלכות לבינה, וז"ש, ו' בריכא ביה, שסוד ה' הנכנסת לאור ונעשה אויר, כרוכה בקו האמצעי, וקו, ו' דאתפשטא מניה, הקו ה"ס ו' דהיינו קו האמצעי, המתפשט מכה ו' זו וממעט השמאל, ואח"כ מיחד ימין ושאל, (כמ"ש שם) ביה תפיש לסמאל, בה, ב' הכרוכה על הקו, תופס את סמאל, כי ו' זו ה"ס המוקש שמשוימים לס"א, כנ"ל במיתת סקילה, שע"י המוקש הזה תופס את הס"א, ואח"כ מביא עליו ד' מיתות, ועתה מבאר ענין החנק, וישאוהו במוט בשנים, שמקרא זה רומז על סמאל, שהיה אחוז בעצת מרגלים, והם נשאו את סמאל, במוט בשנים, שואל, מאי בויט דההוא רשע, כלומר, מהו המוט, שאותו רשע סמאל נאחו בו, שעליו כתוב וישאוהו במוט, ומשיב, אדם שה"ס מ"ה, דאיהו יוד הא ואו הא שהוא בגי' מ"ה, (דפריי דף רע"ד ע"ב)

יא) לא ז יקום עד אחד באיש לכל עון וגו'. על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר. פקודא דא, להעיד עדות בב"ד, דלא יפסיד חבריה ממונא בגיניה, אי אית ליה ה עדות בהדיה. ולית סהדותא פחות מתרין, הה"ד על פי שנים עדים וגו' יקום דבר, לא יקום על פי עד אחד. ובג"ד אוקמוה מארי מתניתין, מי מעיד על האדם, קירות ביתו. ולא עוד אלא אנשי ביתו מעידין עליו. מאי קירות ביתו. אינון קירות לבו. ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, ואוקמוה א רבנן, מלמד שהתפלל חזקיהו מקירות לבו.

יב) אנשי ביתו, אינון רמ"ח אברים דיליה. דהכי אוקמוה מארי מתניתין, רשע עונותיו חקוקים על עצמותיו. והכי צדיק, זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו. ב ובג"כ אמר דוד ג כל עצמותי תאמרנה. ובגינה אתמר, ומי מעידין על האדם קורות ביתו. ג גרמין בנויין על מוחא דאיהו מא. ועלייהו קא רמי, ט המקרה במים עליותיו, המקרה לשון קורות.

יג) ואמאי בגרמין יתיר מבשרא וגידין ומשכא. בגין דגרמין אינון חורין, וכתבא אוכמא, לא אשתמודעא אלא מגו חוורו. ד כגוונא דאורייתא, דאיהי חוורו מלגאו, אוכם מלבר. ה אוכם וחור, ו חשך ואור ואית חשך תכלת, ואתמר ביה ו גם חשך לא יחשיך ממך. ותכלת ז אוכם, איהו נוקבא לגבי חוורו. ולא עוד, אלא דגופא R על גרמין עתיד למיקם. ובג"ד זכווי וחובוי חקוקין על גרמין דיליה, ואם יזכה יקום גופא על גרמין דיליה. ואי לאו, לא יקום, ולא יהא ליה תחיית המתים.

מסורת הוזהר

חלופי גרסאות

ז תוריע נח צ"ק. ח (ישעיה לח) בשלח ב צ"ה. ט (תהלים לט). טו (שם קד) ב"א רצג צ"א. טז (שם קלט) בא לח צ"ת תקונים חדשים קי ט"ב ש"ב. ת ל"ג עדות. א ל"ג רבנן. ב ובג"ד ; ל"ג מן ובג"כ עד ומי מעידין. ג מוסיף אינון גרמין. ד בגוונא דא אורייתא דא איהי. ה חוורו ול"ג אוכם. ו מוסיף ומלגאו חשך ; אור וחשך. ז ל"ג אוכם.

דרך אמת א] שהתוזהר לעתיד הוא בעצמות שיעמידם על עצמותם וכמ"ש לעיל בסוף פ' ואתחנן ע"ש.

מאמר

הסולם

ע"פ שנים עדים יקום דבר

יב) אנשי ביתו : אלו הם רמ"ח אברים שלו. כי הגוף מכונה בית. שכך העמידו בעלי המשנה, רשע עונותיו חקוקים על עצמותיו. וכך צדיק, זכיותיו חקוקות על עצמותיו. ומשום זה אמר דוד, כל עצמותי תאמרנה. ובשביל זה למדנו ומי מעידים על האדם קורות ביתו. קורות ביתו הן העצמות הגלגלות הבנויים על המוח שהוא מים. ועליהם רומז, המקרה במים עליותיו. המקרה, הוא לשון קורות. יג) ואמאי בגרמין יתיר וכו' : ולמה העונות חקוקים בעצמות יותר מבבשר גידים ועור. הוא משום שהעצמות הם לבנים. וכתב שחור אינו ניכר אלא מתוך לבן. כמו התורה, שהיא לבן מבפנים, דחינו הגויל, ושחור מבחוץ

ממיתים הס"א. וכן להיפך. ובג"ד ראו ע"תה וכו'.

יא) לא יקום עד וגו' : לא יקום עד אחד וגו' : מצוה זו היא להעיד עדות בב"ד, שלא יפסיד חברו כסף בשביל שאינו חניד. אם הוא יודע עדות בשבילו, ואין עדות פחות משנים, ז"ש על פי שנים עדים וגו' יקום דבר, לא יקום על פי עד אחד. ומשום זה העמידו בעלי המשנה מי מעיד על האדם, קירות ביתו. ולא עוד אלא אנשי ביתו מעידים עליו. מהו קירות ביתו. אלו הם קירות לבו. שכתוב, ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, והעמידו בעלי המשנה, מלמד שחזקיהו התפלל מקירות לבו.

(דפויי דף רע"ה ע"א)

יד) ולא עוד, אלא תרין סהדין π אינון על ב"נ, עין רואה ואוזן שומעת, וביד סופר, ודן חובי. ולא עוד, אלא שמשא וסיהרא סהדין על ב"נ, כמה דאוקמוהו σ תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מאי בכסה. ביומא דסיהרא מתכסה. ואמאי מתכסת. σ בגין דכד מטי ראש השנה, ייתי סמאל למתבע דינא לבנוי קמי קב"ה, והוא יימא ליה דייני סהדין. והוא ייתי לשמשא עמיה. אזל למיייתי סיהרא, והיא מתכסא. באן אתר מתכסת. אלא סליקת, לההוא אתר, דאתמר ביה במכוסה ממך אל תחקור, לפייסא ליה על בנהא. τ והאי הוא דאמר. קרא, תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. κ לאתר דביה סליקת שכינתא, דאתמר ביה ובמכוסה ממך אל תחקור. וחובין באתכסייא, תמן צריך למידן בינו לבין קונו. וחובין דאתגלייא דעבד לון, אתמר ζ מכסה פשעיו לא יצליח. דשכינתא מסטרא דכתר איהי עלמא

חלופי גרסאות

מסורת הוזהר

9) (שם פא) וירא פיג צ"א. 3) (משלי כח). ח ל"ג אינון. 4) דהא כד. 5) ל"ג קרא. 6) לכתר.

ע"פ שנים עדים יקום דבר

הסולם

מאמר

פשעיו לא יצליח. והשכינה מצד הכתר, היא עולם הנסתר. והעמידו בעלי המשנה שאדם צריך לחבר עונותיו למקום ההוא, שהוא כתר, בזמן שהוא מגיע זמן הרחמים והדין עובר. ומשום זה אמר לחבר עונותיו בכתר, לזכותו מן העדות של המלכות, אבל לרשע אין מזכין לו.

פירוש. כי ברה"ש חוזר העולם לקדמותו, והמלכות חוזרת למצב הא' שבו היתה ביום ד' דמעשה בראשית, דהיינו בבחינת ב' מאורות הגדולים, שז"א ונוקבא הלבישו את הבינה, ז"א הקו ימין דבינה, והמלכות קו השמאל. ונודע שהארת השמאל בלי ימין הוא חשך (כנ"ל ב"א דף מ"ז ד"ה נפק) וכן ימין בלי שמאל הוא ו"ק בלי מוחין. ולפיכך היה או ז"א בדורמיטא, דהיינו כמו ישן בלי מוחין. והנוקבא היתה בחשך. ואו בא סמאל לתבוע דין, ונאמר לו להביא ב' עדים. דהיינו ז"א ומלכות, שהשמים שהוא ז"א לא יתן מטר, דהיינו שלא ישפיע אל המלכות. והארץ, שהיא המלכות לא תתן את יבולה לתחתונים. אמנם סמאל לא הביא עמו אלא עד אחד שהוא השמים דהיינו ז"א שהיה בדורמיטא ולא השפיע למלכות. וכיון שהלך להביא את המלכות, שלא תתן יבולה לתחתונים, אז נתכסתה המלכות, דהיינו שנתמעטה מכל ט"ס תחתוניות שבה, ונשארה בנקודת כתר שבה. שמיעוט הזה נעשה על ידי תקיעת שופר, שע"י הקול היוצא משופר מעוררים כח המסך דחירק בז"א, שה"ס קו האמצעי, וע"י מסך דחירק הוא ממעט קו השמאל דבינה, ומיחד

שם

מבחוץ, דהיינו הדיו. שחור ולבן הם חושך ואור. ויש חשך שהוא תכלת, שהיא המלכות, שנאמר בה גם חשך לא יחשיך ממך. ותכלת היא שחור, והיא נקבה אל הלבן, שהוא ז"א. כי המלכות אין לה אור מעצמה. אלא מה שנותן בה ז"א. ולא עוד אלא שהגוף עתיד לקום על עצמותיו, ומשום זה הזכיות והחובות חקוקים על עצמותיו ואם יזכה יקום הגוף על העצמות שלו. ואם לא יזכה, לא יקום ולא יהיה לו תחיית המתים.

יד) ולא עוד אלא וכו': ולא עוד אלא ב' עדים הם על האדם עין רואה, ואוזן שומעת. והבית דין, סופר ודן עונותיו. ולא עוד, אלא השמש והלבנה מעידים על האדם. כמו שהעמדנו, תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מהו בכסה. הוא ביום שהלבנה שהיא והמלכות, מתכסה בו. ולמה היא מתכסה. הוא משום כשמגיע ראש השנה, יבא סמאל לבקש דין על בניה, דהיינו ישראל שהם בני המלכות, לפני הקב"ה. והוא יאמר לו שיביא עדים. והוא מביא עמו את השמש. הלך להביא את הלבנה, והיא מתכסה. באיזה מקום היא מתכסה. ומשיב, אלא שהיא עולה לאותו מקום שנאמר בו, במכוסה ממך אל תחקור, כדי לפייס את הקב"ה על בניה.

טו) והאי הוא דאמר וכו': וזה הוא שאמר הכתוב, תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. היינו למקום שבו עלתה השכינה, שנאמר בו ובמכוסה ממך אל תחקור. והעונות שהם בכתר, צריכים להיות נדונים שמה בינו לבין קונו. והעונות שחטא בגלוי, נאמר, מכסה (דפו"י דף רע"ה ע"א)

דאתכסיא, ואוקמוה מארי מתניתין, דצריך ב"נ לחברא ; לה להווא אתרא, בהווא זמנא מטי זמנא דרחמי, ואעבר דינא. ובג"ד לחבריה אמר לזכאה ליה בעדותיה. אבל לרשע אין מזכין לו.

טז) ועוד, קביה ושכינתיה סהדין על ב"נ, הה"ד (ק) העדותי בכם היום את השמים ואת הארץ. את השמים, הווא דאתמר ביה (ר) ואתה תשמע השמים. ואת הארץ, הווא דאתמר בה (ש) והארץ הדום רגלי. ועוד, תרין סהדין : עמודא דאמצעיתא, וצדיק. ואינון ע"ד, מן שמ"ע אחד. עד, מן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועוד.

יז) על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת, דא סמאל, מת.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

(ק) (דברים א) פנחס את קצב צ"נ. (ר) (מ"א ח) ל ה"ג הסלם ; להו. ט ל"ג לו. נ הוא. ס הוא. טשפטים קכט צ"כ חלק ב' רעא. בהשמטות, פנחס את הצא צ"נ תקוני זהר תכ"ב סח : תנ"א פו : זהר חדש י ט"ב ש"י תקונים חדשים צד ט"א של"ב צח ט"ד ש"כ צט ט"א של"ז קג ט"ד ש"ד. ט) (ישעיה טו) יתרו קב צ"ש.

ע"פ שנים עדים יקום זכר

הסולם

מאמר

בבחינת כתר שבה, אז היא עלמא דאתכסיא, כי הכתר נקרא במכוסה ממך. ואין אחיזה לסמאל. וז"ש דצריך ב"נ לחברא להו להווא אתרא, בהווא זמנא מטי זמנא דרחמי דהיינו כנ"ל, שאז נעשה יחוד ימין ושמאל ע"י קו אמצעי והרחמים מתגלים. ובג"ד, לחברא אמר לזכאה ליה בעדותיה ומשום זה, הרשע שהוא מכוסה פשעיו, דהיינו שהרשע אומר לחבר עונותיו לבחינת הכתר לזכותו מן העדות שלה, דהיינו שלא תוכל להעיד ששם המלכות במכוסה, אבל לרשע אין מזכין לו. וע"כ נאמר לא יצליח. אבל לאחר שז"א ממעט השמאל, ומסבה זו עלתה המלכות עד הכתר שנשאר בה, מתגלה מדת הרחמים.

טז) ועוד קב"ה ושכינתיה וכו' : ועוד. הקב"ה ושכינתו מעידים על האדם, תמיד. ולא ברה"ש לבד כנ"ל. ז"ש, העדותי בכם היום את השמים ואת הארץ. את השמים הוא אותו שנאמר בו, ואתה תשמע השמים, שהוא ז"א. ואת הארץ, הוא אותו שנאמר בו, והארץ הדום רגלי, שהיא המלכות. ועוד, ב' עדות, הם, עמוד האמצעי, שהוא ז"א, וצדיק, שהוא יסוד. והם ע"ד מן שמע אחד, דהיינו ע' מן שמע, וד' מן אחד. חוה ע"ד מבחינת ז"א. ועוד ע"ד מן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דהיינו ע"ד מהמלה ועד. שהוא ע"ד מבחינת יסוד ז"א הכלול במלכות.

יז) על פי שנים וגו' : על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת. זהו סמאל. שהוא

שם ימין ושמאל דבינה זה בזה, ונתעוררו הרחמים בעולם מכה יחוד הזה דימין ושמאל (כנ"ל ויקרא דף ק' ד"ה פירוש. ע"ש). וכיון שנתמעט קו השמאל דבינה, נסתלקו אז כל ט"ס תחתונות מן המלכות, שכל בנינה היה אז מקו השמאל הזה, ונשארה בנקודת הכתר. וז"ס תקעו בחרש שופר, שע"ז בכפה ליום חגנו. שהלבנה, שה"ס המלכות מתכסה בסוד נקודת הכתר שבה. שע"ז נעלם הדין ומתגלה הרחמים בדין.

ז"ש (באות י"ד) ואמאי מתכסת וכו' והוא ייתי לשמשא עמיה, דהיינו מה שז"א אין לו מוחין ואינו משפיע. אזל למייתי פיהרא, וכו' דהיינו להראות על החשך שבה, סליקת להווא אתר וכו' במכוסה ממוך אל תחקור, דהיינו שנתמעטה מכל הספירות שבה ולא נשאר בה אלא הכתר, שעליו נאמר, במכוסה ממך אל תחקור, ואז יצא הרחמים בעולם כנ"ל. וז"ש וחובין באתכסיא תמן צריך למידן בינו לבין קונו, כי לאחר שהקו שמאל נתמעט ויצאה מדת הרחמים כבר אין לסמאל אחיזה בהמלכות. ודינים של אדם הם בינו לבין קונו, בלי קטרוגו של סמאל, וע"כ ה' מרחם עליו. אבל בעוד ששלט קו שמאל, וחובין באתגליא וכו' שעונותיו של אדם היו נאחזים בעלמא דאתגליא, שהוא המלכות. אתמר מכסה פשעיו לא יצליח, שלא יוכל לכסות הפשעים באפן שסמאל לא יהיה נאחו במלכות. דשכינתא מפטרא דכתר איהו עלמא דאתכסיא, שבעת שהשכינה היא (דפרי" דף רע"ה ע"א)

מעקרו ^ח וישאוהו במוט בשנים. לא יומת על פי עד אחד, דלא יהא ליה חולקא באל אחד.

יח) כי יקום עד חמש באיש וגו' ודרשו השופטים היטב וגו', ועשיתם לו כאשר זמם וגו'. פקודא דא לדרוש ולחקור העדים ^ט ב' חקירות, קודם דידין ליה בעונשא דמותא, בשבע חקירות, שבע לקבל ^א שבעה אלה עיני יי' המה משוטטים בכל הארץ. בהון ^ב ויסרתי אתכם אף אני שבע.

יט) פקודא בתר דא, לעשות לעד זומם כאשר זמם לעשות לאחיו. תרין סהדי שקרא דאינון סמאל ונחש, אי ייתון לאסהדא סהדותא דשקר

חלופי גרסאות

ע ל"ג ב' חקירות.

מסורת הזר

ח) (במדבר יג) לעיל אות ה צ"ו. א) (זכריה ד) ב"ב סו צ"א. ב) (ויקרא כו) בחקותי טו צ"ו.

ע"פ שנים עדים יקום דבר

הסולם

מאמר

יהא ליה חולקא באל אחד. כי הדינים דחשך שבמלכות הם קדושים מאד, וה"ס ד' דאחד, והם נחוצים לסוד היחוד של א"ח דאחד, עם ד' דאחד. וע"כ אין מורידים אותם לבחינת מלחמה עם סמאל, אלא שמכים לעד השני שהוא הדין דמסך דחירק. ומה שאומר הכתוב, או שלשה עדים. הוא משום שבמסך דחירק יש ב' מיני דינים דמנעולא ודמפתחא (ע"י לך י"ג ד"ה ונתבאר) ולפיכך הם שלשה דינים שהם חשך, ומנעולא, ומפתחא. ועקרם מספיק בשני עדים, שהם, חשך ומפתחא. אלא תחילה צריך לצאת המנעולא (כמ"ש שס) ואח"כ נגנזה. ולפיכך אנו חושבים רק ב' עדים. אע"פ שע"פ סדר הפעולות יצאו ג' עדים. וע"כ אוה"כ ע"פ שנים עדים או שלשה וגו'. דהיינו שרמו, שמספיק שנים, אבל יש ג' עדים, שלפני עדותם אינו מתבטל מן המלכות.

יח) כי יקום עד וגו' כאשר זמם וגו': מצוה זו היא לדרוש ולחקור העדים בשבע חקירות, מקודם שדנים אותו בעונש מות. בשבע חקירות, הם שבע כנגד שבעה אלה עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ. שה"ס חג"ת נה"מ, בהם נאמר, ויסרתי אתכם אף אני שבע וגו'.

מאמר ועשיתם לו כאשר זמם

יט) פקודא בתר דא וכו': מצוה שלאחר זו היא, לעשות לעד זומם כאשר זמם לעשות לאחיו. ב' עדי שקר, שהם סמאל ונחש, אם יבואו להעיד עדות שקר על ישראל, שטעו בין ו' לז', דהיינו בין ז"א, שהוא חג"ת נה"מ, למלכות שהיא ז', דהיינו שחטאו והרחיקו

בחטאם

שהוא מת מעקרו. וישאוהו במוט בשנים. לא יומת על פי עד אחד. היינו שלא יהיה לו חלק באל אחד.

פירוש. כי נתבאר שבראש השנה, נמצאת המלכות בבחינת שמאל בלי ימין, ואז נאחו בה סמאל, עד תקיעת שופר, שה"ס ז"א הממעט את הג"ר דקו שמאל למעלה בבניה. ע"י הדינים דמסך דחירק, שעל ידו נתמעטה המלכות עד לנקודת הכתר, ואז נפרד סמאל מן המלכות. ויש כאן ב' עדים להרחקת סמאל מן קו שמאל שבמלכות. א', החשך שבה, כי בעת שנתדבקה בשמאל בלי ימין נקפאו אורותיה והיתה לחשך, וע"כ לא נפרד ממנה סמאל והיה יונק ממנה, ולא יכלה להתחבר עם ז"א בגללו. וה"ס, לא יומת על פי עד אחד. אלא אח"כ שע"י תקיעת שופר שנתעוררו ב"א הדינים דמסך דחירק, ומיעט הג"ר דשמאל עם הדינים ההם, וט"ת דמלכות נסתלקו ונשארה בכתר, או נפרד סמאל מן המלכות, ויכלה להבנות מחדש ולהתחבר עם ז"א, ולהודווג עמו פב"פ. כי עתה שנתוסף הדין דמסך דחירק על הדין דחשך, אז על פי שנים עדים יקום דבר, וסמאל נפרד מן המלכות.

וה"ש, על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת. דא סמאל, כי היה צריך לומר, יומת החי, ולמה אמר, המת, אלא לרמוז על סמאל שהוא מת מעקרו. ואי אפשר להמיתו. בעד אחד דהיינו בדין דחשך, אלא בב' עדים שהם הדין דחושך והדין דמסך דחירק, וטו"ה וישאוהו במוט בשנים, דהיינו בב' עדים. לא יומת על פי עד אחד, שהוא הדין דחשך בלבד, והוא מטעם, דלא (דפו"י דף רע"ה ע"א)

על ישראל, דטעו בין ר' לז' ז דאינון אתוון זו. והאי איהו ג עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו.

(כ) ולא יתייחד ר' עם ז', אלא בשרפת חמץ, דבין ר' לז'. ואע"ג דמדאורייתא איהו עד סוף שית, גזרו רבנן, אוכלין כל ארבע, ותולין כל חמש, ושורפין בתחלת שש. ואולפי מארי מתניתין מסהדותא דשעתי דחמץ, לסהדותא דבדיקות דסהדי, דההוא דהרג את הנפש. וכלא מפרש במתניתין. ויקיים בהון, ארי בפתגמא דחשיבו מצראי למידן וכו'. והאי איהו ועשיתם לו כאשר זמם.

(כא) * פקודא בתר דא, לקבל בית דין הגדול עליהו, בינה, מסטרא גדולה אקרי אלהים, בית דין הגדול, רב בדינוי, ורב בזכווי, כגוונא דאתמר שום תשים עליך מלך בפקודא, שום לעילא, תשים לתתא. הכי לקבל עליה ב"ד רברבא, אע"ג דקביל עליה ב"ד זעירא. בית דין זעירא, בית דין של שלשה, מסטרא דשכינתא תתאה. ב"ד רברבא, מאלין סנהדרי גדולה.

(כב) אמר בוצינא קדישא, שבעים סנהדרי גדולה הו, ואת רברבא על כלהו, ד והיה כל הדבר הגדול יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם. אלו. ה הם סנהדרי גדולה, סנהדרי קטנה. סנהדרי גדולה מסטרא דשכינתא עלאה, סנהדרי קטנה מסטרא דשכינתא תתאה.

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

(ג) (ישעיה מג) כי תשא ה צ"ה. ד) (שמות יח). פ דישראל ול"ג על. צ דאיהו. ק מוסיף ואת ב"ד. ר ל"ג הם סנהדרי גדולה סנהדרי קטנה; ל"ג מן הם עד סנהדרי קטנה מסטרא

מאמר

הסולם

סנהדרי גדולה סנהדרי קטנה

(כא) פקודא בתר דא וכו': מצה שלאחר זו היא לקבל בית דין הגדול עליהם, היא בינה, שמצד חסד נקראת אלקים שהיא בינה, בית דין הגדול. כי גדול הוא חסד, גדול בדינוי שהוא שמאל, וגדול בוכיותיו שהוא ימין. כלומר, כשהשמאל דבינה כלולה בימין שהוא חסד, נקראים שניהם גדול. כמו שלמדנו במצוה, שום תשים עליך מלך, אשר שום, הוא למעלה בבינה. תשים, הוא למטה במלכות. כך צריך לקבל עליו ב"ד הגדול שמצד הבינה, אע"פ שקבל עליו ב"ד הקטן שמצד המלכות. ב"ד הקטן, הוא ב"ד של שלשה, שהוא מצד שכינה התחתונה, שהיא מלכות. בית דין הגדול מאלו, הוא סנהדרי גדולה, של ע"ב. שהם שבעים סנהדרין וב' סופרים.

(כב) אמר בוצינא קדישא וכו': אמר המאור הקדוש, שהוא ר"ש, אל רעיא מהימנא, שבעים היו סנהדרי גדולה, ואתה הגדול על כולם

בחטאם את ה' שהיא ז"א, מן ה'ז', שהיא מלכות. שהם אותיות זו. וזהו עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו. דהיינו, שרומז על העם, שמיחד ה' עם ה'.

(כ) ולא יתייחד ר' וכו': ולא תתייחד ה' עם ה'ז', אלא בשריפת חמץ, דהיינו לשרוף הקליפות הנאחזות בין ר' לז', דהיינו בין ז"א למלכות. ואע"פ שמדאורייתא מותר לאכול עד סוף שש, גזרו חכמים אוכלים כל ארבע ותולין כל חמש ושורפין בתחלת שש. ולמדו חכמי המשנה מן העדות של שעות החמץ, ששורפים מדאורייתא לאחר שש דהיינו בשעה שבע, אל העדות של בדיקות העדות שעל אותו שהרג את הנפש, שצריכים ג"כ שבע חקירות כנ"ל. והכל מפורש במשנה. ויקיים בהם, בסמאל ונחש, כי בדבר אשר זדו עליהם וגו'. שפירושו, בדבר שחשבו המצרים לדון את ישראל בו נדונו הם. וזהו, ועשיתם לו כאשר זמם.

(דפו"י דף רע"ה ע"א *) דף רע"ה ע"ב

כג) משה שושבינא דמלכא, אהרן שושבינא דמטרוניתא. ועמהון
 שבעין ותריין סנהדרין, כמנין חסד, ומהכא סנהדרי גדולה. סנהדרי קטנה,
 מסטרא דשמאלא, ה) את המאור הקטן לממשלת הלילה.
 כד) ובג"ד, תפארת את המאור הגדול לממשלת היום, דאתמר ביה
 ו) יומם יצוה יי חסדו. את המאור הקטן לממשלת הלילה, ז) ובלילה שירה
 עמי. שיר דלויים, ודא יסוד. ח) בן ישי חי על האדמה. דתקין עשר מיני
 תהלים, ט) בשירה. ואיהו צדיק לשמאלא, את המאור הקטן, ודא שכינתא,
 דאתנטילת משמאלא. ה

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

ה) (בראשית א) תרומה עו צ"ג. ו) (תהלים מב) ש בשירו. ת בדפו"י כתבו ע"כ יתרו כ"ג כבד את
 שמות קג צ"ג. ז) (שם) שם. ח) (ש"א כ) ב"א וגו'. כי תצור אל עיר וגו' עד בהאי עלמא נדפס
 רמט צ"ד. בפרשת בלק ר"ב א.

מאמר

הסולם

סנהדרי גדולה סנהדרי קטנה

כד) ובג"ד תפארת את וגו': ומשום
 זה, תפארת שנקרא, את המאור הגדול
 לממשלת היום, הוא משום שנאמר בו, יומם
 יצוה ה' חסדו. וכיון שהוא חסד, ע"כ נקרא
 המאור הגדול. את המאור הקטן לממשלת
 הלילה, היינו ובלילה שירה עמי היינו שיר
 דלויים שזה יסוד שבמלכות בסו"ה בן ישי חי
 על האדמה, אשר ח"י הוא יסוד, האדמה היא
 מלכות, שהוא תקן עשר מיני שירה בתהלים.
 דהיינו אשרי שיר מכתס וכו'. (כנ"ל פנחס
 אות רס"ח). והוא צדיק שבשמאל, דהיינו יסוד
 שבמלכות, ושמאל את המאור הקטן, זו היא
 השכינה שגלקחה משמאל. כי השכינה נבנתה
 מקו שמאל דבינה במצב הא' (כנ"ל ב"א מאות
 ק"י עד אות קט"ו) וכן היא תמיד מבחינת
 שמאל.

כולם. ושכתוב, והיה כל דבר הגדול יביאו אליך
 וכל הדבר הקטן ישפטו הם, אלו הם סנהדרי
 גדולה וסנהדרי קטנה. שעליהם נאמר הדבר
 הגדול הדבר הקטן. סנהדרי גדולה הם מצד
 שכינה עליונה, שהיא בינה. סנהדרי קטנה הם
 מצד שכינה התחתונה, שהיא מלכות.

כג) משה שושבינא דמלכא וכו': משה
 הוא השושבין של המלך, ז"א, אהרן, הוא
 שושבין של המלכה. ועמהם, הם צ"ב סנהדרין,
 דהיינו ע' סנהדרין שעליהם משה ואהרן. שהם
 כמנין חסד, שהוא בגי' ע"ב. ומכאן הם נקראים
 סנהדרי גדולה. כי חסד נק' גדול כנ"ל.
 סנהדרי קטנה, הם מצד שמאל, שהיא מלכות
 הנבנית משמאל, שעליה כתוב, את המאור
 הקטן לממשלת הלילה.

(דפו"י דף רע"ה ע"ב)

סליק פרשת שופטים